

Naši kraji in ljudje

Zanimivi prirodni pojavi

Slavni prirodoslovec Fran Erjavec omenja kot posebno redek pojav, da je nekoč v toplih božičnih dneh naša gada, ki se je solnčil. V letu 1928 pa smo zvedeli kar dva taka primera in sicer oba v ljubljanski okolici.

Pred dobrimi 14 dnevi, ko je že sneg pokrival kot rog trdno zmazano zemljo, je videl neki posestnik iz Vižmarjev na solnčnem, kopnem pobočju Šmarne gore kačo, ki se je grela na opoldanskem solncu. Te dni pa je prinesel neki zidar v naše uredništvo 85 cm dolgo belouško; vzel jo je na dan pred Božičem ob jarku na Dobrovi pri Ljubljani. Pravo prirodno čudo, kajti dan pred božičem je bil trd in krpek in ni bilo občutiti najmanjše odjuge. V zraku je prevladovala burja. V zmazani zemlji je moral biti pojav odjuge, ki je zbudila kačo iz zimске otopljenosti.

Pa tudi pri pticah je bilo opaziti zadnje dni precej nenavadne pojave. V času, ko smatramo da so ključani, se selijo skozi naše pokrajine v drugi polovici oktobra in v prvi polovici novembra, že grejejo v Egiptu in drugih južnih pokrajinah, sta dva ljubljanska lovca spodila v okolici Ljubljane kar 7 ključačev. Zgodi se, da posamezni eksemplarji zaostanejo pri kakih gorkih studenčnicah. A ker jih je bilo kar sedem skupaj in v kraju kjer niso dani pogoji za prezimovanje, je računati s pravilnim pletom. Odkod so tako pozno prišli, si je težko tolmačiti. Dvomljivo, da s severa. Znano je, da se ključači hranijo s črvi, ki jih z dolgiimi kljuni vrtajo iz zemlje. To je pa sedaj nemogoče, ko je zemlja zamrznjena. Okolica, kjer so se ključači nahajali, je bila od njihovih odpadkov precej pobeljena, kar priča, da so tam prebivali že več dni. Eden je padel pod strelom. Bil je v veliko začudenje obeh lovcev lepo rejen, prav kakor jeseni, ob prvi selitvi. Najbrže, da so ti popotniki hoteli prezimiti kje ob obali Jadranskega morja, pa jih je kač nenavaden pojav premotil, da so začutili pomlad in kar tri mesece prezgodaj prileteli v naše kraje.

Se ena prirodna zanimivost v letošnji zimi: nekaj dni pred Božičem je uredništvo prejelo po pošti v zavoju prav lepega svežega jurčka. To nenavaden redkost v tem času nam je poslala učiteljica gđ. Rainerjeva iz Rajhenburka, kjer ga je v gozdiču našla neka učenka.

IV. razstava harških kanarčkov v Ljubljani

IV. tekmovalna razstava harških kanarčkov se bo vršila od 30. t. m. do 2. januarja v salonu gostilne »Perles«, v Prešernovi ulici v Ljubljani. Melodiozno petje krilatcev bo ocenil letos poznavni razsodnik iz Monakovega, dočim je lani bil ocenjevalec naših vrvicev iz Prage. Društvo stremi za tem, da dobi vedno več stika z društvom v inozemstvu, kjer je gojenje kanarčkov že skozi stoletja močno razvito in nudi dragocene uspehe. V naši državi še nimamo razsodnikov. Da pa se le družimo gojiteljev ustanovilo tudi pri nas, so dali pobudo posamezni izkušeni gojitelji, ki so imeli vpogled v to stroko že v inozemstvu. Če so taka sportna društva drugim narodom v korist, tudi nam ne bodo v škodo, tem manj, ker je pri nas bolj ugodno podnebje za tak sport, kakor pa v pokrajinah proti severu. Melodije, ki jih izvaža naš vrvicev, prekašajo po njegovih čistih, za naše uho najbolj prijetnih zvokih menda vse gramofone in radio-napeljave. Njegovega petja se nikoli ne naveličaš. Če si melanholično razpoložen, mogoče tudi živčno potrt, ali če staneš sam v skromni sobici, pozabiš na vse težave, ko ti prihajajo na uho, kakor odmev iz daljave mehke melodije našega vrvicev. Njega ne more posnemati noben instrument na svetu. Mnogokrat se je že naglašalo, da je družinsko ali pa tudi samsko življenje brez takega pevca v sobi suhoparno in dolgočasno. Za vsa dneva in tedenska malenkostna opravila, ki jih žrtvuje vrvicev ta ali oni izmed družinskih članov, je naš zlahni krilavec vsem neizmerno hvalen. Ta čustva izraža on v svojih melodijah. In kako se dolgočasni, ako dahi časa ne vidi človeka. Potrt je, kakor da ga je vse zapustilo v njegovem ujetništvu. Molči. V zimskem času, ko zunaj poka od mraza, pokaže vrvicev posebno mnogo živahnosti. Gotovo čuti živalica, da se ji godi.

V ponedeljek vsi na Silvestrov večer S. K. Pirije, ki se vrši v areni Narodnega doma ob 8.30 zvečer.

bolje kakor onim krilatcem, ki jih vidi skozi okno prihajati vse preumazane po borne drobtine. Cim stopiš v sobo, te že kliče s svojim nežnim glaskom. Njegove kretnje ti povedo, da te je težko pričakoval. Cim bolj se mu približuješ, vedno veseljši te s svojimi kljuci pozdravlja. Ko pa stojiš že tik njega, se tudi on ustavi na svoji palici. Pozdravlja te s stegenim životkom in črno bisernima očescema. Cvrči, cvrči, ta ko ljubeznivo, kakor da bi ti hotel povedati: Vidim, da si ti prijatelj ptic, ker me vztrajno čuvaš, oskrbuješ. Daj, da sestre tudi obvaruješ od ledenih, snežnih srebrnic! —

J. R.

Pred pomilostitvijo Pepce Kureševe

Pariški »Journal« prinaša vest, da se je doznala neka nova okolščina, ki utesnje vpijati na pomilostitev Pepce Kureševe. Zagovornik Pepce Kureševe Henry Canet je dobil od svojega tovariša odvetnika dr. Lygana dragoceno informacijo. Lyganov klient inž. Douillard je izpovedal, da je na dan umora male Karmen Bournillauxove opazoval nekega potepuha, ki se je plazil iz grmičja v bližini, kjer je bila umorjena Karmen. Vse obnašanje neznanega potepuha je bilo silno sumljivo.

Na osnovi te informacije je policija poverila enemu najspretnostnejšim organov, da uvede preiskavo. Sicer ni mnogo upanja, da bo mogoče vloviti neznanega sumljivca, a že samo pričevanje inženjerja, ki je bilo pisмено naknadno priloženo prošnji za pomilostitev, tvori važen argument v prid Pepce Kureševe.

Morilec vojaka Gramca na sledu

Krško, 28. decembra. Včeraj smo kratko javili, da so našli v občestnem jarku v bližini Krške vasi umorjenega nepoznanega vojaka. Prve vesti, ki so prišle v Krško, so bile deloma še nejasne. Sedaj so znane že mnoge zanimive podrobnosti, ki pojasnjujejo zagonetko vojakeve smrti.

Redov 3. čete Jonavskega neborakega bataljona v Beogradu, 22letni posestnikov sin Josip Gramca je v soboto zvečer prispel na sedemdnevni dopust. Prišel je ob 17.45 s potniškim vlakom do Brezice ter nato pešal proti domu. V Krški vasi se je le nekoliko pomudil ter je v Bučkovčevi gostilni izpil četrtinko vina, nato je zopet sam nadaljeval pot proti domači vasi Gazič, ki se nahajajo ob Krki pri Cerkljah.

Zgodaj v nedeljo zjutraj so našli ljudje, ki so šli k maši, vojaka Gramca mrtvega sredi ceste med Krško vasio in Cerkljami. Ležal je v veliki mlakuži krvi in na lobanji sta zevali dve veliki rani. Takoj so o strašni najdbi obvestili orožnike v Krški vasi, ki so ukrenili vse potrebno za ugotovitev dejanskega stanu in pričeli s prvimi poizvedbami po morilcih.

Bilo je na mestu očitno, da je vojak postal žrtev zavratnega umora. Sodna komisija je pomejše ugotovila, da je bil dvakrat udarjen z usosom sekine. Gramčovo truplo so pomejše prenesli v mrtvašnico in se je v ponedeljek vršil pogreb.

Ze prve poizvedbe so dognale, da gre za akt maščevanja. Neposredni povod za zločin je dalo neko domače dekle iz Gazič, zaradi katere je nastalo ljubosumje med umorjenim vojakom in dvema domačima fantoma, ki ju zdaj lovijo orožniki.

Dva uboja na Dravskem polju

Maribor, 28. decembra.

Komaj je mariborska porota končala svoje delo, že sedita v mariborskih zaporih dva nova kandidata za prihodnje zasodanje. Kriv je alkohol, da pri nas ne mine nedelja, ne praznik brez krvavega pretepa z žalostnim koncem.

V Polanah so se stekli fantje in Jože Polajzar je do smrti udaril Franca Pušnika, ki pri St. Janžu v Strnišah pa je isto noč zabodel Jože Pesek svojega tovariša Miho Tkaliča. Zadal mu je globoko rano v levo ramo in Tkalič je v nekaj minutah izdihnil. Oba morila so orožniki že naslednji dan prignali v Maribor. Na kraja obeh zločinov se je včeraj podala sodna komisija.

DAME!

Po novem letu zopetni pričetek dopoldanskega, popoldanskega in večernega pouka za izvrševanje lastne garderobe.

Na željo tudi abonement posameznih dni in tednov.

Modni atele

M. ŠARČ. Ljubljana, Miklošičeva cesta.

Samomor na bratovem grobu

V Beogradu se je na grobu svojega brata zastupila privatna uradnica Terezija Filipova. Doživela je razočaranje v ljubezni. Zapustil jo je ljubimec, ker ga je očel poslat na studij v Anglijo, da razdere ljubavno vez med sinom in Reziho. Fant se ji iz Anglije ni več javil in Reziha je obupavala vedno bolj. V četrtek dopoldne se je podala na novo pokopališče in se ustavila na grobu svojega brata. Prižgala je svečke, nato pa po kratki molitvi izvlekla iz ročne torbice stekleničico lizola ter ga izpil v duško.

Njeno početje je opazoval grobar, ki je nekaj dalje v isti parceli kopal grob. Ko se je dekle zgrudilo nezavestno in se je čulo samo še njeno bolestočno ječanje, je grobar nemudoma priskočil na pomoč in alarmiral ljudi, da so pozvali avto rešilne postaje. Nesrečna zaljubljenka se nahaja v bolnici, a ni upanja, da ji bodo rešili življenje.

Danes!

Velika slavnostna premijeral

Danes!

KOZAKI

Velefilm po istoimenskem romanu L. N. Tolstega v spomin njegove stoletnice. V glavni vlogi

JOHN GILBERT

kot sin kozakaškega hetmana — strasten v ljubavi — hraber v borbi in strašen v maščevanju.

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Telefon 2124.

Elitni kino Matica.

Najdbe rud v Dolah pri Sv. Križu

V Dolah, po božiču. Naša mična planinska vas je skrita na najvišjih obronkih dolenskega gričevja in je najbolj oddaljena od gospodarskega, političnega in sodnega središča Litije. Doslej so le redki tuji zašli v naše kraje. Primanjkuje dobrih cestnih zvez. Zadnje čase pa se je začela z naše strani energična akcija, da dobimo tudi mi potrebne ceste. Nujno je potrebna cesta Goba - Ljubež, poleg nje pa sta v projektu še dve večji cesti.

Pred dnevi je naletel eden naših krajanov na zanimivo najdbo, ki je vžgala pri nas mnogo upanja za zboljšanje položaja Dolcev. Pot ure hoda proti severu smo našli rudnino, ki vsebuje kar tri vrste rude. Najdene minerale smo dali strokovno preiskati in se glasi poročilo, da vsebujejo železov kršec ali pirrit (Fe S₂), razen tega pa še cink in neko železno rudo. Sploh so v tukajšnji okolici nahajališča raznih rud. Mnogokrat nalete kmetje tudi na jako fin premog, semintja celo kar pri vrhu Primerilo se je celo, da so ga v letošnjem jeseni pri globokem oranju izpoderali. Na neki nivi so našli prav po naključju nahajališče premoga. Nekdo je zažgal grm, ki pa ni hotel pogasniti in le tlel še globoko v zemljo celo nekaj dni. Ko so plast zemlje prekopali, so naleteli na sklad premoga. O najdbi pa ljudje nočejo mnogo govoriti, ker se boje, da bi imeli kopanje za rudo raztrgalo grunte.

Dva podietna Dolca, pa sta že dobila dovoljenje za rudolod in ni morda daleč čas, ko se bodo oglašile v dolski okolici prve rovnice.

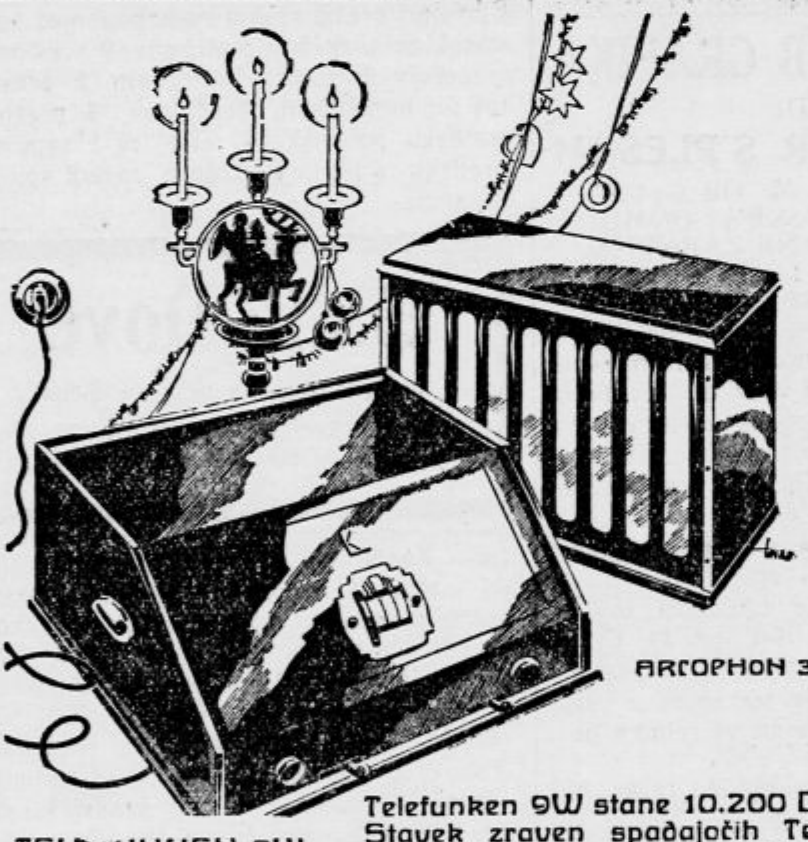
Silvestrov večer

RESTAVRACIJA 15843

HOTEL UNION

GODBA

K. RIST

TELEFUNKEN 9W

Telefunken 9W stane 10.200 Din
Stavek zraven spodobitih Telefunken elektronk stane 1135 Din
Arcophon 3 stane 1385 Din

TELEFUNKEN

NAJSTAREJŠA IZKUŠNJA - NAJMODERNEJŠA KONSTRUKCIJA

Europa u zvočniku

Žarilni in anodni tok iz električnega omrežja. Nobenih baterij, nobenega dodatnega materiala

En sam prijem

in Evropa vam zaigra!

Zahtevajte, da vam trgovec predvaja „ARCOFON 3“ koncertni zvočnik z najpolnejšim glasom

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Sobota, 29.: Zaprti.
Nedelja, 30. ob 3. popoldne: »Modri osliček Miško«. Mladinska predstava po enotnih cenah (od 8 Din navzdol).

Ponedeljek, 31. ob 9. zvečer: »Dobri vojak Svejk«. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Torek, 1. januarja ob 3. popoldne: »Bellehemska legenda«. Izven. Znižane cene.
— Ob 8. zvečer: »Krog s kredom«. Izven. Znižane cene.

Sreda, 2.: »Ukročena trgovljava«. B.

Ljubljanska opera

Sobota, 29.: »Lepa Vida«. C.
Nedelja, 30.: »Jonny svira«. (Primožič.) Premijerski abonma.

Ponedeljek, 31. ob 4. popoldne: »Boccaccio«. Opereta. Ljudska predstava. Zelo znižane cene. Izven.

Torek, 1. januarja ob 3. popoldne: »Nikola Šubie Zrinjski«. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob pol 8. zvečer: »Čardaška knežinja«. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Mariborsko gledališče

Sobota, 29.: »Dover - Calais«. A. Kuponi.
Nedelja, 30.: »Dover - Calais«. Kuponi.

»Dover - Calais« Opozorjamo na današnjo tretjo uprizoritev velenjavnih, zabavnih in efektne komedije »Dover - Calais«, ki je pri obeh dosedanjih uprizoritvah dosegla stičajen uspeh. V glavnih ulogah nastopila gđ. Starčeva in gosp. Skrbinek. Režira gosp. J. Kovič. V nedeljo zvečer se ta izborna komedija ponovi. Vsem, ki hočejo videti res nekaj zanimivega in zabavnega, to predstavo najtopleje priporočamo. Za soboto, kot nedeljo veljajo kuponi.

Sprememba ljubljanskega dramskega repertoarja. Zaradi obolbelosti z Levartja se dramski repertoar deloma izpremeni. V soboto, 29. t. m. odhaja predstava »Ukročena trgovljava«. Dramsko gledališče bo zaprti. V nedeljo, 30. t. m. pride na dan 15. uri bo v dramskem gledališču predstava po enotnih, izredno znižanih cenah.

Danes, v soboto, se oboje Risto Savinova opera »Lepa Vida«. V glavnih vlogah gđ. Majdičeva, Ribičeva, gđ. Spanova ter gg. Banovec, Betetto, Janko, Berlot. Predstava za abonma C. — V nedeljo zvečer se ponovi senzacionalna Krenčkova opera »Jonny svira« z gospodom Primožičem v naslovni partiji. Predstava je za premijerski abonma. — Na Silvestrovo priredijo operno gledališče ljudsko predstavo po zelo znižanih cenah ob štirih popoldne. Poje se melodiozna Suppejeva opereta »Boccaccio«. Predstava

se vrši popoldne in je primerna tudi za mladino. — Na novega leta dan se poje v prvi ob 15. popularna Zajčeva opera »Nikola Šubie Zrinjski«, zvečer pa Kalmanova opereta »Čardaška knežinja«. Obe predstavi sta pri znižanih cenah. V sredo 2. januarja bo operna zaprta.

Ljubljansko gledališče na novo leto dan. Na novega leta dan pride na 15. se igra v dramo »Bellehemska legenda« (Kralj brezpravnih) Igra, katere snov je zajeta iz časov rojstva Jezusa Kristusa. Zvečer zanimiva kitajska drama »Krog s kredom«, ki je pri dosedanjih uprizoritvah dosegla lep uspeh. Obe predstavi sta po znižanih cenah.

Silvestrov večer v ljubljanski drami. V ponedeljek 31. t. m. gre drama po izredno znižanih cenah priljubljeno komedijo »Dobri vojak Svejk«.

Naslovno ulogo Wagnerjevega »Lohengrina« je pel 20. t. m. v zagrebški operi naš rojak, tenorist Marij Šimenc.

Shakespeareov večer v zagrebški drami. O priliki otvoritve razstave britanske umetnosti v Zagrebu je bil v zagrebški drami Shakespeareov večer. O Shakespeareu je govoril dr. D. Dimović. Nato so člani zagrebške drame odigrali osem fragmentov iz Shakespeareovih del, in sicer: 1. 2. in 3. prizor iz »Rikarda III.», 1. prizor III. dejanja iz »Hamleta«, 3. prizor III. dejanja iz »Othella«, 3. prizor iz V. dejanja »Koriolana«, 1. prizor iz IV. dejanja »Mnogo hrupa za nič«, 1. prizor iz I. dejanja »Kar hočete«, 1. prizor iz I. dejanja »Vihar« in zaključni prizor iz »Sna kresno noči«. V odlomkih so

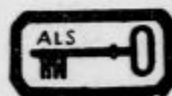
se pojavili na sceni najboljši člani zagrebške drame, poleg Marije Ružičke - Strozil tudi naša rojaka Hinko Nučič in Vika Podgorska.

Kulturna olimpijada v Sarajevu. Skupina sarajevskih književnikov in društvo ljubiteljev lepih umetnosti »Cvijeta Zuzorić« priredila v prvi polovici februarja 1929 kulturno olimpijado, v kateri bo dana občinstvu prilika, da pove svojo sodbo o sledečih prireditvah: 1. Koncertni večer pevskih orkestru. 2. Večer ritmike in baleta. 3. Instrumentalen večer. 4. Večer književnikov. 5. Dramski večer in 6. Razstava slik in kipov. Olimpijada se bo vršila v prostorih sarajevskega gledališča. Občinstvo bo glasovalo z glasovnicami, ki jih bo metalo v žaro.

Razstava četvorice »podabljalajočih umetnikov« v Zagrebu. V novem zagrebškem Umetnostnem salonu, Berislavičeva 2, so razstavili: Vladimir Becić, Jerolim Miše, Ljuba Babić in Maksimilijan Vamka. Vsi štirje so zrelji umetniki, znani tudi izven mej domovine.

Vezati pakete
z motorizom
= prihranek režije!

Cenjenemu občinstvu vladno naznanjan, da točim najboljša
da matinska in štajerska vina.
Preko ulice popust. 15726a
Za oblen obisk se priporoča
Vinotoč M. PIŠLIČ, Vošnjakova 4

NA VRHUNCU
STOJE NOGA
VICE Z ŽIGOM
KLJUČ

Najboljše, najtrajnejše, zato
13 najcenejše!

Iz življenja in sveta

Maska za pomlajevanje človeškega lica

Pomemben izum dunajskega specialista za kozmetiko. — V nekaj letih bodo izginili starikavi obrazi in povsod bo cvela sama večna mladost

Dunajskemu zdravniku za kozmetiko, prof. Ervinu Lastu se je posrečil senzacionalen izum, ki bo, kakor vse kaže, povzročil veliko revolucijo zlasti v ženskem svetu. Dr. Last je učencem znanega pomlajevalca prof. Steinach. Že leta in leta se je bavil s specijelno napravo, ki ima namen pomlajevati človeško lice in doseže ta smoter na reverjetno lahek način in s kar mogoče enostavnimi sredstvi.

Metoda dr. Lasta se poslužuje diatermije, ogrevanja kože na obrazu z električnimi valovi. Izumitelj je napravil poseben aparat, sestojec iz posebnih elektrod, ki se polagajo na lice v obliki maske, ki se roke pa tudi v obliki rokavice za levico in desnico.

Maska je tako narejena, da se na las natančno vleče na lice. Priprava se napolni s tekočino, ki se v nekaj urah strdi, postane elastična in ni prav nič krhka. Masa, ki se nahaja v maski in se položi na obraz, ima č-dovite posledice. Arterije v koži se razširijo, koža se osveži ter povzroča neprestano preosnovo. Tudi lasišče se na ta način do-

dobro prekravi. Napake, madeži na obrazu in glavi izginejo v najkrajšem času, stariška rumenkasta koža postane prožna, se pobarva rdeče in lice dobi naravnost mladosten izraz.

Maska za diatermijo je najučinkovitejša glede gub, ki se pojavljajo na obrazu. Lice se že po nekajkratni uporabi aparata čudovito pomladi, koža se zopet napne. Metoda ni vrhutega v nobenem oziru nevarna, ker pomaga pri preosnovi celotnega organizma. Masko pa lahko uporabljajo v praksi samo zdravniki, ki so specializirani v kozmetiki.

Po vsestranskih poročilih je diatermalna maska največji dosežani uspeh dunajske medicinsko-kozmetične šole. Za izum se silno zanima inozemstvo in dr. Last že prodaja patent za tuje dežele. Z uporabo pomlajevalne maske b. izginila starost z obrazov čez noč, v prvem času pa si bodo to razkošje lahko dovolili samo petični sloji, iz česar sledi da Lastov izum zaenkrat še ni socialnega pomena.

spretno zadan, kajti lahko se zgodi, da prevrne neubita živa z udarcem repa čoln in vse, kar je v njem. Kaj sledi nato, si lahko mislimo. V ogromnih želodih ubitih krokodilov so našli že vsakovrstne spominke na slabo uspele sunke s sulicami: človeške roke in noge, kosti, kose cunj, ki so tvorile nekoč obleke itd. Dobro usmrčenim krokodilom pa lovci odrežejo glavo, drugo vržejo proč, čeprav bi bilo še marsikaj na živali uporabnega. Za vsako glavo jim plačujejo oblasti nagrado, in sicer je ta nagrada različna, ker plačujejo glave po meri. Na vsaka dva in pol cm. od konca nosu do vratu, pride okrog 3 Din. Glave vržejo nato proč.

Zadnji dve rekorderki

Kakor smo te dni poročali, se je vršila v Parizu ženska plavalna tekma, pri kateri je dosegla Holandska gđ. Braunova (na levi) nov svetovni rekord v plavanju na hrbtu na 400 m; Francozinja gđ. Lalgado je potolčila prejšnji francoski ženski rekord v prostem plavanju na 200 m.

Poledica na Dunaju

Na Dunaju so imeli letos neprijetne praznike. Dne 24. decembra okrog 17. ure je začel padati leden dež, ki je pokrnil vse ulice in trge z več nego prst debelo ledeno skorjo. Posledice te vremenske kalamitete so bile za marsikoga več nego neljube. Mnogo ljudi je popadalo na tla in dunajska rešilna postaja ni še nikoli ugotovila toliko kostolomov kakor ob tej priliki. Nič prijetnejše kakor ljudem ni bilo vozilom. Avtomobili in kočije so se kar trumoma prekucevali in šoferji sploh niso hoteli voziti. Enake neprijetnosti so bile tudi v Monakovem, kjer je promet radi tega popolnoma zaspal.

Potres na Filipinih

Mesto Cottabato na filipinskem otoku Mindanau je obiskal potres. Morje je mesto preplavilo in ga popolnoma uničilo. Štiri osebe so mrtve 102 sta ranjeni.

Piscator se boksa

V nekem berlinskem kabareju sta se srečala prosluli novotarski režiser Erwin Piscator in pisatelj ter izdajatelj revije »Das Forum« Wilhelm Herzog. Herzog je Piscatorja v svojem listu že dalje časa hudo napadal. Z besedami: »Ali boste še tako proti meni pisali?« je navajal Piscator na svojega kritika in mu dal okusiti svojo pest. Tudi Herzog ni bil len. S težavo so drugi ločili oba navdušena boksarja. Končno sodbo bo izrekel menda pravi sodnik.

Drama nesrečne matere

V Bilbau na Španskem so pokopali pred nedavnim skrivnostno žensko, ki je prebila kakšnih

40 let ločena od vsega sveta,

v samotni vili. Skoraj nihče ni bil videl v tem času nenavadne čudakinje iz obraza v obraz, vsi so pa vedeli, da je sila bogata, da se imenuje Hermandez in da je štela ob času svoje smrti okrog 70 let. Še ena podrobnost je vzbujala vsa mogoča ugibanja med radovednimi Bilbačani, a brez stvarnega rezultata. Vsak dan so prinašali iz mestnih cvetličarn velikanske šopke perunik in jih odlagali pred portal vile. Kaj se je daleje zgodilo s temi cveticami, ni vedel živ človek, ker v vilo ni smel vstopiti nihče.

Skrivnost vile s perunkami.

Sele ko je čudaška dama umrla, je uradna komisija, ki je morala stopiti v vilo zaradi inventure, dognala vzroke in vse okoliščine tega 40-letnega samotarenja. Tik ob spalnici stare dame je bila črna drapirana soba, čije stene so bile poslikane s perunkami v vseh mogočih barvah. Ob eni izmed sten je stal klečalnik, a sredi sobe se je dvigal mrk katafalk s stekleno krsto, v krsti pa je ležalo balzamirano truplo triletnega otroka. Gospode iz uradne komisije se je polastila groza. Kakšna strašna skrivnost je tičala v tej krsti z balzamiranim truplom? Dnevnik, ki so ga našli v pisalni mizi pokojnice, jim je odgovoril. V njem je bila popisana

zgodba nesrečne plesalke na vrvi.

Proti koncu sedmega desetletja v prejšnjem stoletju je nastopala po velikih mestih evropskega kontinenta mlada, lepa plesalka na vrvi, Leon Doringtonova, ki si je pridobila s svojo lepoto in umetnostjo nešteto oboževalcev. Marsikateri bi jo vzel za ženo, a ona je odbila vse snubce, dokler ni uslišala v l. 1883. na splošno presenečenje prebogatca, pa tudi za štirideset let starejšega kneza Garčineva s Krima. Zadnji njen nastop v tem letu pred poroko v Petrogradu je bil svojevrsten dogodek za vso višjo družbo. Sam car je prisostvoval predstavi in je obdaril nevesto s krasno biserno ogrlico. Nekaj časa sta živela knez in kneginja Garčineva, bivša plesalka na vrvi, v navidezni sreči. Toda kmalu jo je začel starec trpinčiti z besnimi napadi ljubosumnosti. Dostikrat se je zgodilo, da jo je brez vsakega povoda pretepel ob navzočnosti služinčadi, njeni poskusi, da bi mu ubežila, so se izjalovili. Tudi ko mu je rodila dečka, se ni njegovo vedenje do nje v ničemer spremenilo. Zasedoval jo je s fiksnimi mislijo, da ni on oče tega otroka in zasovražil ga je do smrti, dočim je bilo vse njeno življenje osredotočeno v detetu. Svoježa norega sovraštva ni skrival pred nikomur.

L. 1886. so našli kneza v spalnici mrtvega. V roki je držal samokres. Poleg kneza je ležal deček — isto tako mrtev. Ni bilo nobenega dvoma: knez

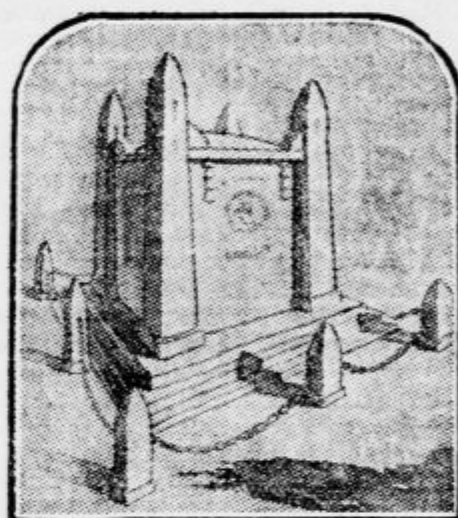
je bil najprvo ustrelil otroka, potem pa samega sebe...

Matj — morilka in spokornica

Takrat je bilo splošno naziranje, da je knez izvršil to dvojno krvavo dejanje. Sele sedaj, po več nego štiridesetih letih, je prišla prava resnica na dan. Dnevnik pokojne Hermandezove pripoveduje, da je v usodni noči, kakor nešteto krat prej, prišlo do divje scene med ljubosumnim knezom in njegovo ženo. Knez je navajal v napadu besnosti k otrokovi postelji in ga je hotel vreči skozi okno. Mati je stekla otroku na pomoč, togotnež jo je udaril — takrat se je mera napolnila. Vsa iz sebe, v največjem strahu za svojega otroka, je izdrla samokres, ki ga je nosila s seboj, in je sprožila. Zadel je drugače, nego je hotela. Zadel je otroka... Tedaj je z drugim strelom usmrtila uničevalca svoje sreče.

Po tem groznem dejanju je potisnila mrtvemu knezu samokres v roke. Vse je mislilo, da je bil on morilec. Toda od otroka se ni hotela ločiti niti po smrti. Neki lekarnar v Odesi ji je truplo balzamiral in z njim se je odpravila v tujino. V Bilbau je kupila vilo in tu je preživela pod imenom Hermandez celih štirideset let samo v spominu in pokori za otroka, ki mu je bila nehote morilka. Vsak dan je okrasila njegovo krsto s šopki perunik, s cveticami, ki jih je imel za življenja rad...

Ray-milo
se izdeluje iz kokosjih jajc

Spomenik francoskemu raziskovalcu

V Nijameju, glavnem mestu alžirke Nigertie, so odkrili pričujoči spomenik francoskemu polkovniku Montellu, ki je bil raziskoval Airko zlasti v okolici Čadskega jezera.

Božič nesreč

Za minule božične praznike je smrt posebno v Zedinjenih državah kosila z neusmiljeno koso. Iz Washingtona javljajo, da je umrlo nad 300 ljudi na silne smrti. Avtomobilske nesreče so zahtevale 107 smrtnih žrtev, ognjen je pokončil 37 življenj, prav toliko je bilo tudi samomorov. Še najnedolžnejše so se med božičnimi prazniki obnašali morilci, ki beležijo 7 žrtev. Statističarji pravijo, da ni bilo še nikoli za božič v Ameriki tako bogate smrtne žetve.

Smrt med počitkom

Na Hochkönigu blizu Salzburga je na Štefanovo zmrznil smučar Peter Riedl. Oskrbnica bližnje planinske koče »Arturhaus« ki je Riedlu stregla, je povedala, da se je moč najprej v planinskem zavetišču okrepčal, nato pa odšel s smučmi ter se zelo vztrajno smukal. Šestkrat je skočil z visoke skakalnice in po šestem skoku se je napotil na vrh hriba, da bi se spustil na smučeh v dolino. Ko je prišel na vrh gore, ga je najbrže obšla tolika utrujenost, da se je hotel odmoriti. Obšel ga je spanec in v snu je revež zmrznil. Skupina smučarjev, ki se je nekaj ur pozneje povzpela na vrh, je našla Riedla mrtvega in ga je odnesla k ljudem, ki so nesrečnega pokopali.

Krvav božič v Porečah na Koroškem

V neki vasi pri Porečah ob Vrbskem jezeru na Koroškem so doživeli ljudje letos grozen sveti večer. Pri kmetu Janezu Jägerju je služil za hlapca 19letni Miha Kreutzer. Jäger je hlapca obdaroval kakor se spodobi hišnemu poslu; dal mu je nekaj v denarju, nekaj pa v naturi. Hlapec p je menil, da je dobil premalo in se je strašno razhudil nad gospodarjem. Začela sta se prerekati. Slednjič je Jäger povedal Kreutzerju, da lahko gre, če mu ni všeč pri njem.

Hlapec je odgovoril tako razjarila, da je skočil v hlev in popadel gnojne vile. Hotel jih je zasadiť gospodarju v prsa. Jäger pa se je bojeza ubranil z roko. Gospodarjev sin, ki je videl, da je oče v smrtni opasnosti, je priskočil roditelju na pomoč. Zdaj sta se branila dva proti enemu. Domače ženske, ki so videle, da je stvar resna, so začele moške miriti. Kreutzer, ki se je bil medtem pretil do kuhinjske mize, je pograbil velik nož in ga je vrgel v gospodinjjo. Nož je obitčal v njenem hrbtu in jo je težko ranil.

Vaščani, ki so doznali za grozni prepir med gospodarjem in poslom, so naglo obvestili najbližjo orožniško postajo, ki je poslala nad Kreutzerja žandarje. Z velikim naporom se jim je posrečilo vjeti in ukrotiti pobesnelega hlapca, ki je sedaj izročen človeškemu sodišču in se bo moral zadovoljiti radi trojnega poskušene umora.

Kdor ima, mu bo navrženo

Na Španskem imajo vsako leto za božič žrebanje državne loterije in glavni dobitek znaša vedno več milijonov peset. To dejstvo še bolj povzdigne prazničnost rojstva Gospodovega. Loterija je zelo popularna. Srečke in njih deli se prodajajo ne le med grande v deželi, ampak tudi med siromašno ljudstvo, ki je seveda v veliki denarni stiki in vsako leto upa, da pa de drobtina z bogate mize tudi v njegov žep.

Letošnje žrebanje je držalo vso deželo v nepopisni napetosti. Prometne zveze so slabe, a ker je loterija državna ustanova, raznese brzojav številke dobitkov na vse strani, čim je žrebanje zaključeno. Prebivalstvo je na sveti dan nestrno čakalo, katera številka bo imela vso srečo. In glej, usoda je

Kako lovijo krokodile na Borneu

Iz Sandakana na otoku Borneu poročajo, da je tamošnja vlada razpisala nagrado na vse krokodilske glave. Posledica je bila ta, da so se domačini lotili nevarnega lova teh velikih kuščarjev z istim navdušenjem, s kakršnim se prodajajo v naših krajih mnogi ljudje na lov postvri, ščuk in drugih rib. Za lov za krokodile so potrebne štiri stvari: močna svetilka, sulica, lahek čoln in — črna noč. Če so izpolnjeni vsi ti pogoji, se popeljejo lovci v čolnu po reki navzgor ali navzdol, eden drži v eni roki svetilko, v drugi pa sulico. Luč privabi požrešno zverino na površje in komaj se je dovolj približala, ji lovec zasadi mrzlo jeklo med rebra. Sunek mora biti

Božični prazniki v Parizu

Slika z obdarovalne prireditve, kakršnih je bilo na Sveti večer v francoski prestolnici nešteto in ki so jih organizirala dobrodelna društva v prid revnim otrokom. Pričujoča slika nam kaže podobno prireditev na Montmartru.

Tri kreacije zimske mode

Z leve proti desni: Plašč iz sivga karakula. — Večerna deklška obleka iz svile v mavričnih barvah. — Sportni plašč z ovratnikom, pasom in rokavnimi obilki iz bobrovine.

Michel Zévaco:

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

»Čast mi je, sire, da predstavim Vašemu Veličanstvu signorja Ercola Siondrata, vojvoda di Ponte-Maggiore in Marchiano, poslanika Njegove Svetosti Siksta V. k Njegovemu Veličanstvu kralju Henriku in gospodu vitezu Pardaillanu.«

»Gospod,« je rekel kralj, izvolite z nami. Gospod de Pardaillan, kadar bo vojvoda opravil sporočilo, ki ga ima za vas, ne pozabite, da vas pričakujemo.«

To rekši se je Henrik IV. obrnil k možem, ki so prenašali neke vrste. Ena izmed teh vreč je s srebrnim zvenketom udarila ob vogal zidu; Bearnaz, ki je bil večno v zadregi za denar, je pri tem zvoku nehote priskočil. Ko je zagledal plemiča, ki je nadzoroval prenos dragocenih tovarov, mu je veselo zaklical:

»Hej, Sancy, ali nam vendar že prinašate srebra, da napolnimo svoje prazne skrinje?«

»Da, sire, na dragoceni demant, ki ste mi ga bili zaupali, sem dobil nekaj tisoč pištol posojila.«

»Hvala, vrli Sancy.«

Nato se je obrnil k osuplemu gospodu di Ponte-Maggiore:

»Pojdimo, signore.«

V dvorani, ki mu je služila za delavnico, se je Henrik IV. ustavil in nadaljeval:

»Govorite zdaj, gospod.«

13

»Sire,« je rekel Ponte-Maggiore in se priklonil. »Njegova Svetost mi je poverila nalogo, da predam Vašemu Veličanstvu prepis listine, ki vas utegne zelo zanimati.«

Henrik IV. je z velikim zanimanjem prečital preglas Henrika III. Ko je končal, je hladnokrvno vprašal:

»To je prepis, gospod. A kje je izvirnik?«

»Naročeno mi je, naj povem Vašemu Veličanstvu, da je izvirnik v rokah princeze Favste, ki ob tej uri že potuje h kralju Filipu Španskega, da položi listino v njegove roke.«

»Ali je to vse?«

»Vse, sire. Najvišji pastir je hotel pokazati Vašemu Veličanstvu svoje prijateljstvo s tem, da vas posvari. Sveti oče je uverjen, da vaša modrost zastran potrebnih ukrepov ne bo v zadregi.«

Henrik IV. je kimal. Po kratkem molčanju je pogledal vojvodo v obraz:

»Ali potuje k nečestitici Favsta sama?«

»Ne, sire. Kardinal Montalto jo spremlja.«

»Sorodnik Njegove Svetosti, ali ne?«

Vojvoda se je naklonil.

»Nu?«

»Kardinal Montalto se je očitno uprl Svetemu očetu!« je osorno rekel Ponte-Maggiore.

»Dobro!« Henrik IV. se je obrnil k enemu izmed obeh tajnikov, ki sta pisala pri sosednji mizi: »Rusé, odvedite gospoda vojvodo k vitezu Pardaillanu in poskrbite, da ne bo nihče motil njunega razgovora. Ko s epomenita, pripeljite gospoda de Pardaillana k meni!«

S prijaznim nasmeškom je dodal:

»Ne pozabite, gospod poslanik, da mi bo drago, če se še vidiva pred vašim odhodom!«

Čez nekaj trenutkov sta si gledala Ponte-Maggiore in vitez de Pardaillan iz oči v oči.

»Gospod,« je rekel vitez, skriva svojo radovednost za krinko posmehljive brezskrbnosti, »ali bi mi hoteli povedati, čemu sem dolžnik za čast, da je Sveti oče poslal k meni siromašnemu plemiču tako imenitnega sla?«

»Njegova Svetost me je poslala k vam z vestjo, da princesa Favsta živi... in da je na svobodi.«

Vitez se je komaj vidno zdrznil.

»Glej, glej,« je vzkliknil, »signora Favsta živi!... Nu, in... kaj je meni tega mar?«

»Kako pravite, gospod?« je ostrmel Ponte-Maggiore.

»Pravim: kaj je meni mar, da signora Favsta živi?« je ponovil vitez tako prostodušno, da je vojvoda zamrmral:

»Oh! Ali morda ni res, da jo ljubi?... Če je ne ljubi, je stvar v marsičem drugačna, nego misli Sikst!«

»Kje je princesa Favsta v tem trenutku?« je nadaljeval Pardaillan.

»Na poti v Španijo.«

»V Španijo,« je pomislil Pardaillan, »v deželo inkvizicije! Favsta je bilo menda usojeno, da se zveže tudi s to trdnjavo mrkega samoderštva!...«

»Princesa potuje k Njegovemu katoliškemu Veličanstvu z listino, ki naj zagotovi Filipu Španskemu francoski prestol.«

»Francoski prestol? Vraga! Kakšna pa je, prosim vas, ta listina, ki tebi nič, meni nič odloča o naši deželi?«

»Izjava, s katero proglašajo pokojni kralj Henrik III. Filipa II. za svojega edinega dediča.«

Nekaj trenutkov je bil videti Pardaillan globoko zamišljen. Nato

Parketne desice

hiastove in bukove

TRSTJE za strope

z najboljšega materiala

Bokula

leseno prečvo za strope in stene

Vrešeno lepenco in lesni cement

dobavlja takoj v vsaki množini najceneje

JOS R. PUH

Ljubljana, Gradaška ulica št. 22
Tel. št. 2513 4-a

B. Jančar

soboslikarstvo, stavbeno in pohištveno pleskarstvo

Ljubljana, Breg štev. 6

Vse staro se predeluje v novo

po konkurenčnih cenah.

Zahtevajte znamko

„Tretern“

galoše

in

snežne čevlje.

„Tretern“

nimajo tekmeča

Kupim tako hišo

s trgovino meš. blaga v prometnem, prednost v lesnem kraju, blizu železnice. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Do 200.000 Din plačam takoj.

Zahvala.

Za nebroj dokazov iskrenega sočutja ob nenadomestljivi izgubi naše nad vse dobre in srčno ljubljene tetke, sestre, svakinje in sestrične, gospodične

Cecilije Špenger

se najpristraneje zahvaljujemo v prvi vrsti g. šol. upravitelju Janku Kržiču za vso njegovo veliko požrtvovalnost, dalje č. duhovščini, pevcem za ganljive žalostinke, vsem darovalcem lepih vencev in šonkov ter vsem ki so prebržalo spremljali v tako velikem številu na njeni zadnji poti.

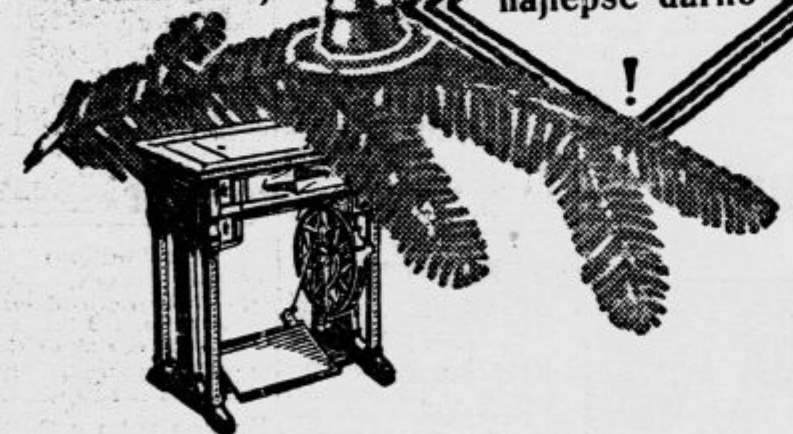
Loče pri Polčanah, 27. dec. 1928.

Zalujoča RUŽA DAVID in ostali sorodniki.

Gritzner

šivalni stroj

je najlepše darilo

Jos. Jotelinc, Ljubljana

Tel. 2913 blizu Prešernovega spomenika ob vodi Tel. 2913

Snežne čevlje in galoše

popravlja

najbolje in najceneje

prva slovenska parna vulkanizacija gumijs

PETER SKAFAR

LJUBLJANA, 26-a

Rimska cesta štev. 11

Za družbo in ples

so najbolj pripravi naši atlas-čevlji, ki vašo obleko šele prav spopolnijo. Naši atlas-čevlji — moderna novost sezone — so v zalogi razen v črni in beli, še v 12 modnih barvah. Barva čevljev se da torej prilagoditi barvi obleke.

Par Din 169

Rata

Pristni Harzerji

od 4. in naprej prispel, plemeniti pari, snežnobeli kanarčki, krtke, ušja krma siravila za tisoč — (ilustriran) cenik za-ton) Velepičlerja Heydenreich Bad Soderode 158 — Harz

Gledališke odre

opozarjamo na ljudsko igro

Rokovniači

spisal Fr. Guvekar III. izdaja

Broširana knjiga velja Din 20.—

Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani

234

Ali že imate Album slovenskih književnikov

ki prinaša 267 **PORTRETOV** naših velemož v ba-krotisku. — Zastopani so leposlovni, znanstveniki, narodni buditelji, uredniki in publicisti od najstarejših časov do danes.

Umetniško vezana knjiga velja s poštnino vred Din 170.—, broširana Din 140.—, Naroča se v

Knjigarni Tiskovne zadruge

v Ljubljani

Prešernova ulica štev. 54 (nasproti glavni pošti).

Zahtevajte v vseh trgovinah samo: **Jugobanat-patent-moko** ker boste potem s svojim pecivom zadovoljni!